

Regimen contra pestilentiam / [Benedictus Kanuti].

Contributors

Knutsson, Bengt, -1462.

Publication/Creation

[Leipzig] : [A. de Colonia], [1485?]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/r7jv2xw8>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

me magister et domine: et bini
citas sum etenim. Si ergo ego
lauis pedes domine et magis
et vos debetis alter alterius
lauare pedes. Exemplum enim
dei vobis: ut quemadmodum
ego fia vobis ita et vos faciat.
Credo **nō dicat** **Offert**

Amen. **Agnus dei**
Qui tollis peccata mundi
Dona eis pacem
Domine misericordia eius
Et misericordiam tuam
Confitemini et laetabimur in
gloriis sancti apostoli Pauli
qui paraboliana deum nō
datut. Cōmunicabimur in dī
scītū pīcē ibi cōmunicātus et illi
dicat cōmunicātis et hanc
igitur et Qui pudic adhac
deū spēculū pīcētes Jēsū
dei et nota quod ad trīum
nus diu nō cālitatē Domini
bus pacē Ieo illustrare nobis

Cat vir tu regorūra domini
et **Agnus dei**
et **Qui tollis peccata mundi**
et **Donum tuum beinc postea**

Case 2. b. 24.

815

319. **K**amitus [seu Canutus]. Regimen contra pestilentiā. (In fine:) Tractat⁹ de regimē pesti-
lētico dñi kami || ti epi arusieñ ciuitatis: regni
dacie, [sic pour Daniae] artis || medicine exptissimi pfes-
soris: finē hab⁹. S. l. e. a. (circa 1470), in-4, lettres ron-
des, 7 ff., cart. (Hain 9752.) 60 —

La plus ancienne édition de cet opuscule, extrêmement rare. Nous la croyons
sortie d'une presse de Rome ou de Venise.

Exemplaire très-grand de marges et très-propre. Piqûre restaurée à tous les
feuillets.

320. — Regimen cōtra pestilen|tiam siue Epidemiam, etc.
— Regimen sanitatis per circulum anni valde vtile. S. l. e. a.
(Lipsiae, Arnold. de Colonia, circa 1485), in-4, goth., vél.
30 —

La seconde pièce, écrite en vers par un auteur inconnu, ne se trouve pas dans
l'édition précédente.

Très-bel exemplaire, presque non rogné.

sēt iten dūrit eis. Scatis qđ

Franchis Rotādī oſſaſſt

④ Hain # 9755
Holt in Praktor
Vallienne. 1999

61.D.36

29154

1) Glanvintus [Canutus]

Regimen cotra pertilentiā

[Arnoldus de Colonia]

[Leipzig]

[c. 1485]

2) Regimen Sambatis

per circulum anni valde utile

[Arnoldus de Colonia]

[Leipzig]

[c. 1485].

N.B. Main places No 2 under
Glanvintus. (?)

part 11

set item dicit eis. Satis qđ

Franchis. Rotādī qſacut.

Regimencōtra pestilen

tiām sive Epidimiam Reuerendissimi domini Ka
munti, Episcopi Arusensis Luitatis regni dacie
artis medicinae expertissimi professoris.

Regimen sanitatis per circulum anni valde utile

C Ad honorem sancte et individue trinitatis glorioseque virginis
Marie et ad utilitatem reipublice per confirmationem sanorum ac reso-
mationem lapsorum, volo aliquod de pestilentia quod nos frequenter in qua-
dit ex dictis medicoz magis autenticoz scribere. Et primo

Designus propheticus eius.

Secundo de causis eiusdem:

Tertio de remedioz: (brorū)

Quarto de fortamib[us] cordis et principalium meorum

Quinto et ultimo de fleu bothomia:

Igna pestilentie pronostica septem ad presens affi-
nantur Primū est quod in uno die estivali aura sepe
mutatur: ut et mane appet pluviosa deinde nebulosa:
deinde ventosa et precipue a vento meridionali.

C Secundum signum est quod sepe tempore estivali dies appetunt totaque
liter obscuri, et velle pluviere et non pluit, et si illud diu durauerit
timendum est de magna pestilentia. **C** Tertium signum est quod
sunt multe musce super terrā, et est signum quod aer venenosus est et infectus.

C Quartum est quando stelle sepe videntur cadere et iterū facti
quod aer sit infectus, et quod multi vapores infecti sunt in aere. **C** Quintū
est quando cometa videtur volare. Et sicut habetur in methaursis

Ista contingunt quando cometa appet scilicet imperfectio hominum
in bellis et in vīis. **D**orsa surit, urbs rapitur, levitatem mare, sol
operitur Regnum mortali: plebs peste fame cruciat. **C** Sextū est
quando multa fulgura et tonitrua sunt, et precipue venientia appet
meridionali. **C** Septimum est, quando multe vētositates a
meridie procedunt. Ille enim descendunt et in unde sunt, quod igitur ista signa
apparent timendum est de magna pestilentia nisi dominus ipsa sua p[ro]te
cione vellet amouere.

De causis pestilentie sine epidimie

Ausa pestilentie est triplet, quoniam enim venit a radice inferiori
aliquando a radice superiori, ita quod sensualiter appet nobis,
mutatio aeris. Et quandoque venit ab utroque scilicet a radice superiori et
inferiori simul. A radice quodam inferiori ut nos videmus ex lachryma
appare cameral vel ex aliquo re particulari corrupti aer est subiectus et inficitate.
Et est particularis et potest accidere omni die. Indie etiam procedit febris
pestilentialis circa quam multi medici decepti sunt talē febre esse pesti-

létalem non credentes Quandoq; et; venit a cadaueribus mor-
tuorum vel ex corruptiōe stagnorum et frēq;nt attingit in locis corrup-
tis. et ista qnq; est v̄lis. qnq; pticularis A radice vero supiori accedit
et frute corporis celestium ex qb; spūs vitalis corrūpit in aīali et de
illa dicitur auicēna li.iiiij Ex forma celi corpora valde ificantur quod i pressio
celestis corrūpit aerem et sic spūs corrūpit in hoīne. A radice vero
supiori et inferiore sil puenit quod ex i pressione celesti corrūpet aerem
et putrefactiōe cadaue vel locorum catur morbus in hoīne. et talis
morb; qnq; ē febris qnq; apostea et h; ut i plib; Aer enim inspiratus
aliquā venēosus ē et corruptus ledens cor. ita ut naīa multiplicetur aggua-
tur. imo intātum quod nō p̄cipit suā lesionē Hā appent vrine bone
et bone digestiōes et tñ patiēs tēdit ad mortē Unū m̄lti medici
in paciētib; vrinā attēdentes supficialit loquuntur et decipiuntur.
Accē est igit; qdlib; patiēs puidat sibi d; medico puidor et exp-
to Ex istis vident deā d; causā pestilētū Sed ēcā h; mouēt due qdli-
ones Prīa q̄re vnū morit alē nō. et i illa villa moriūt hoīes. et i
illa domo et in alia nō Sc̄da an tales morbi pestilentiales sint
ptagiosi Ad primū dico quod h; p̄t p̄tigē ex duob; sc̄z ex pte agēt
et ex pte patientis Ex pte qdēm agentis quod illa influentia supcele-
stis directus influit illū et illū qd̄ illum et illū locū Sed ex pte pa-
tientis quod ille est magis dispositus ad mortem quam ale Unde:
nota quod corpora magis disposita sūt corpora calida latorum pororum
corpora infecta. et h;ntia poros opilatos m̄ltis hūorib; Unū corpo-
rūbus sit magna resolutio. sic sūt hoīes abutentes coitu vel fui-
entes balneis. hoīes qd̄ calefūt magno labore vel magna tra h;nt
corpora magis disposita ad morbum pestilenticum Ad secun-
dum dico quod tales morbi pestilentiales sunt contagiosi quia a
corporibus efflunt infecti humores et sumi venenosia erem cor-
rumpentes. et ideo fugiendum est ab infectis ymimo tempore
pestilentiali nemo debet stare in cumulo populorum quia ali-
quis ipsorum poterit esse infectus Ratione cuius prudentes
medici visitando infirmos stant longe a patientibus tenentes
faciem versus fenestram Sic etiam stare debent infirmorum
seruitores Unde patienti bonum est per dies mutare camerā
et frequentius habere fenestras versus boream vel versus ouē
temporatas Fenestre vero plus meridicim teneantur semp clausae

Uent' em̄ meridional' h̄z In se duas cās putrefactiōis p̄ia est
q̄ debilitat corpora tā sanoꝝ q̄ infirmorꝝ Sc̄a ē q̄ sicut p̄ iiii.
amphorismoꝝ Auster vētus iuflat q̄ uat auditū t ledit cor. q̄
agit poros corporis et intrat vſq; ad cor Quare bonū ē sano tpe
pestis qñ flat vētus meridional' manere in domo p̄ totū diem
Si aut̄ necesse fuerit vt exire debeat maneat in domo vſq; ad
elevationem solis super orisontem nostrum.

De remedijs pestilentie

Iſis cauf̄ pestilentie dicendū est q̄lif q̄s se debeat a pesti
lētia preseruare Pro quo notādū est iuxta dictū summi
medici p̄ dauid dicente q̄ homo p̄io se debeat diuerte
ea malo ad bonum t hūliter p̄ctā sua confiteri. q̄ resummū re
mediu est tpe pestilentie p̄nia et confessio ceter̄ medicament̄ p̄
ferant. p̄mitto tñ summe q̄ bonū r̄mediū est fugere t locū infec
tū mutare Sed q̄ m̄lti modose locū mutare nō p̄nt. idoq̄tū
possible fuerit. ab eis om̄is cauſa putredis entet et ex p̄nti oīs
coitus etiā p̄cipue caudēdus ē vētus meridional' q̄ nāliter ificet
Elaudant ergo fenestre (vt dc̄m est) v̄sus meridieꝝ vſq; ad ho
rā primā. aperiant v̄sus septentrionem Eadē de causa om̄is fe
tor est evitādus v̄puta stabuloꝝ. capoꝝ. plateaꝝ. t p̄cipue in
fectoꝝ. cadaueꝝ. putrefactoꝝ. et marie fetor aqꝝ nā in aliquibus
domibꝝ p̄fual aqua p̄ duos dies vel noctes. v̄l st̄ trāitus sub
terranei aquaꝝ in quibus seruat aq. plecte q̄ etiā magnū causat
fetore Ex ista cā etiā p̄figit q̄ aliqui moriunt̄ in illa domo v̄bi
talia p̄figūt et in alia nō vt dc̄m est Gilr̄ in illo loco v̄bi effun
dūtur olera putrida q̄ olera putrefacta faciūt nocium fetorem
Unū sc̄ut p̄ odorē aromaticū cor t spūs recreant̄ ita ex noxiō
debilitat̄ Quare seruanda est domus ne aer ificus subintret
Aer em̄ infectus hūidus ē et putrefactiōez in domo vel i loco
dormitiōis naturaliter causat Subtiliēt̄ igif domus p̄ claraz
flāmā et fiat ignis clar̄ de lignis Fiat etiā cū fumigatōe herba
rū infra scriptaꝝ v̄belicꝝ baccelauri. iunipi. v̄beri organi. et han
bētūr in a p̄otecꝝ. absinthiū. v̄sopi rute. arthimesie atq; ligni alo
es qđ melius valerz. s̄. p̄ suo precio p̄parari nō p̄t. t tal' fumus
ispiret p̄ os et nares q̄ s̄ic iteriora ratificat̄ Eadē de causa vice
om̄is repletio. quia corpora plena malis hūoriibus ificūt faciliꝝ

Unū dicit Avicēna quarto cōnōis q̄ illi q̄ repletio nē sp̄ curan
periodū et sine rite sue abbreviāt. Itē eadē dc cauſa balneū cōe
euīteſ. q̄ modicū ſeimēntū totā massam corrūpt. Unū finaliter
oīs multūudo v̄l cōitas euīteſ inq̄niū poſſible ſit ne ab āt clauſ
infecto aliq̄s inficiat. H̄z q̄n fieri nō p̄t vt cōitas euīteſ tūc vtaſ
remedijſ infra ſcriptis. De māe q̄n aliq̄s ſurgit mox paꝝ come
dat de ruta lora in aq̄ mūda et ſale alpſa cū huice gallica vna v̄l
duab⁹ bñ mundatis. Si aut̄ illud bñre non p̄t tūc comedat pa
nē v̄l tortā intīctā acero et h̄ marie tpe turbido v̄l nebuloso. In
tpe etiā pefilētice meli⁹ infra domū māere videt̄ q̄ exire. nec eſt
fanū ire p̄ villa v̄l ciuitatē. Dom⁹ etiā alpget̄ et ſpēaliter in estate
cū acero et roſis et folijs vitis imo bonū c̄t in dieſ freq̄nt lauare
man⁹ cū aqua et acero et poſtea faciē tergere et odorare ad man⁹.
Bonū eſt igī ſā in estate q̄ in hyeme acetosa odorare. In mo
te at̄ pefulano cōitate vitare nō potui q̄r trāſ uī dōmo ad do
mū curādo infirmos cā paupertatis mee. Unū ſpongiā vel panem
intīctā acero mecum portauſ ſenēs ad os et naſuſ q̄r oīa acetosa
opilāt meatū hūoꝝ nec faciūt venēoſa itrare. ſic talē cuasi pefi
lentiam ſocijſ meis non credentibus me vitā retinere potuisse.
Omnia aut̄ iſta remedia per meipm probauſ.

C De confortamib⁹ cordis et alioꝝ membrorum

Ordī ſportamina hec ſunt croc⁹. cassiaſiſt̄. plantago
cū ceteris herbis q̄ ratificat̄ ſpīn interiore. Hec em̄ pre
cipue valēt in vulgari cōitate vbi faciliter p̄figit q̄ vñ⁹
inf. ciat̄ ab alio. iō ſūme caueat̄ ne anb̄ elū⁹ inſpiretur ab aliquo
Oculi etiā ab aere infecto obſcurat̄ ſi. hō nō portauerit p̄dicta
in manu. Qalde etenim ſanū eſt q̄ lauenſ es oculi et man⁹ ſepi⁹
in die cū aq̄ roſacea acero mixto. Si at̄ p̄dicta bñre nō p̄t tūc fa
ciat cū acero et ſic iſtis ſruat̄ ſecure cōitate intrabis. Habetur
etiā p̄ magno remedio laxatio vētr̄. Et aut̄ naturaliſ fieri non
p̄t laxatio vētr̄. p̄uoceſ artiſcialiſ ḡ ſu ppoſicerū. ad qđ bñ va
lent pillule pefilētiales q̄ bñt in apotēca. In domo etiā ſemp
teneatur ignis q̄r miſtu ipedir ut pſſione celeſte et clarificat aerē.
De cibo aut̄ ſpeci. h̄f dico q̄ tyriaca ſumma vtilis eſt ſanis q̄
infectis. Cum aſt igī bis in die cū viuo claro lymphatico v̄l cū
aq̄ clara roſacea aut cū ceruillia clara nec ſumma de tyriacanis.

ad quā state; vīsus pīsi de vīno vēro aqua vī cerūsia ad qm
tūcēduoꝝ cocleariū. tūriaca in vase penit^o disoluat differatur
enī pādium vīcō ad mediū diem vt tūriaca in corpē suā exerce^s
at operationē Bonū insup fercū cū vīno puro sepe in die sumē
dū est nō mltuz siml^o qr numia suphabūdātia putrefactōe būo
rū iducit Lāueāt in cibis oīa calefactia vt sī pip t allū. licz enī
pip cerebz a flegmate purgat t spūalia mēbra a vīcioꝝ būorū
b^o qr tñ numis calefacit t calefactō putrefactōe iducit pl^o videt so
la amaritudo q̄s calor odor t sapor i ipo placuisse. allū er̄s licz
a flegmate purget t malos būores ejicit t puocat a speditū cō
medēdi t aere siccū itrare nō pmit. it t qr octōs pturbat t caput
vniuersitatis sepe coēdet^s calefactū iō nō videt placuisse. Pestilen
tia enī ex calida cā lepe augmēta. om̄es igit̄ cibi q̄nto facilior^s
digestiōis sī rāto meliores De manesumant cibaria bullita de
nocte ꝑo assata. brodia t pulmēta vitent nisi fuerit acetosa T pē
enī pestilētie p̄ualēt fercula acetosa oīb^o medicinis Enī cura
ri deberz oīs fruct^o nisi sint acetosi vt sī cerasa malagranata gur
modicū. d^o piro vī pomo loco medicie Hā om̄is fruct^o putrefac
tiōe iducit Sp̄es cōter puenentes sī zinzib^o cinamomū cī
mimū flores muscataꝝ t croc^o cū h̄js enī optia salsa p̄ diuīb^o
pcurat Si sī paupes r̄cipiat rutā saluiā nuces gallicas petroc^o
linū t cū aceto misceat sil^o t est bōa salsa Si aut̄ medio cres sī
scipere dñt ciminū t crocū t misceresil^o cū aceto tal^o salsa valeat t
oēz putrefactōe phibz Etiaꝝ iocūduras cordis magnū r̄mediū
sanitatis est in corpē Quare caudū est tpe pestilētie ne q̄s mor
te tūneat sī sine tōre t sollicitudie pestilential^o morbi vī periculis
ciuiscūqz lete viuendo et diu viuere speret. Delleubothomia
Eubothomia sel^o in mense fieri p̄t nisi etas vel alioꝝ hmōi
phibcat vt appet in pregnātib^o vel in aliquo debili vel in
patiētib^o fluctum ventris flat aut̄ fleubothomia i basilica dep
tra vel sinistra an̄ conlestionēz post incisionēz ꝑo besilice valeat
esse gaudiosū t bibere bonū vīnū vī bonā cerūsiaz sp̄ tñ spate
nec ē puenentes dormire illo die i qua basilica est icisa Si q̄s aut̄
apostēate se ḡuatū senserit vel lā eē infectū tūc oīno viret somnū
am bulādo qr in sōno calor intrinsece vīchenmu inducit ad cor t
ad alia mēbra spūalia ita q̄ vīx alioꝝ herba p̄t tle vīcenū ad statū

pristinū ſuocare qđ tñ nō fieret si hō eſſ i motu. dicitur qđ
er quo ſomnū d3 rūcari qđ ſi hō ſomnū naturalez Ad hoc dic
breuiter qđ in tpe pefilētialit vni p' coemētōem ſi qđ ſi hō ſi libidi
nē dormiēdi tuc calibido d3 ſuocari per ſpacū in ortu' v'l i cā
pis t ſic ſomnū naturalr p' fieri p' vñā horā p' cōeſtione. Dicit
igī. auicēna qđ ſi hō vellet dormire deb3 bibere bonū haſtū an
dormitōez qđ hō in ſommo exīs attrahit mltos hūores et iſti
mali hūores depelluntur p' hūore boni haſtū. Sed dicer3 quiſ
quō deb3 ſentire hō qñ eit infec?. ad hō repondeo qđ hō qifect⁹
eit tli die nō ml̄tū comedit qđ eit rpler⁹ mal hūoribus t ſtatī p'
prādiū hō libidiez dormiēdi t magnā calefctōez ſub frigore ſen
tit hō et magnū dolorē in anteriori pte capitū ſi oia iſta deb3 re
uocare p' ſpacū modicū hic inde! Equitare aut l' abulare nō p'
xp̄t nimiā pigriā corporis t pōderositatē nā homo ifect⁹ oī hora
libidiez hō dormiēdi qđ venenū iſtrinsecū p'bat ſp̄m vitale ſic qđ
ſp̄ ſed ad reqe. Exiſt̄ ſgnis homo ſentit ſe iſcm. Si qđ ſi cre
dere nollet et ſpectet per mediū diē t ſtatiz ſentiet apoftema ſub
brachijs l' circa pudibūda v'l circa aures. Eſt ſi ſumū remediu
ſi qđ ſenſerit oia pdcā tpe pefilētice vt ſomnū virz qđ ſic ex pdcis
p3q iſommo ſpūs vital qescit. venenū ſi ſp̄gūt p' m̄cbra hic inde
hec oia p' m̄cipm pbaui. Iſt̄ ſi ſic ſtātib⁹ qñ homo ſenſerit ſe ee
fectū t̄ ſciq⁹ fieri p' eodē die ſagūine miuat abūdersq⁹ ad ſinco
pi. ad p' tigine qđ pua miutio ſaguis venenū excitat. ſi ſi homo
non vellet incidere plesvenas ſimlpmittat trāſire venā in cūaz
vt pri' dcm̄ ēvſq⁹ ad retardationē ſaguisq⁹ pua fluxio ſaguis ve
nenū forti' excitat vt patuit. Et homo incalus vnuſ ſuēſit infec
tus ſiue non ſp̄ viret ſomnum p' diē vſq⁹ ad mediā noctē t ſemp
in eadez pte corporis in q̄ apoftema apparuuerit fiaſ inciſio vene. Si
vero appet apoftema ſub brachio dextro fiaſ fleubothomia in
medio eiusdem brachij de mediana

CSi aut ſud iſiſtro fiaſ fleubothomia in mediana eiusdem
brachij vel in cephalica. i. in vena circa paruum digitum. **S**ic ir
ca pudibunda fiaſ fleubothomia in pede eiusdem lateris circa
calcem. **C**Si autem apoftema ſuerit in collo iunc fiaſ fleubo
thomia de cephalica circa pollicem in manu lateris eiusdem v'l
mediana eiusdem brachij v'l in manu eiusdem lateris circa digiti miorē

Si at appuerit circa aurē fiat siccubothoia de cephalica eiusdem
lateris vel de vena q̄ est iter indicē et pollicē ne mīla venenosa i
uadant cerebrum. vel de vena que est circa minorē digiti vel
circa articulum q̄ a multis medicis dī basilica si apparuerit in
scapulis minue cū vētosis et primo minue mediana si in dorso
minue supra pedicā magnā Et hec oīa fiant si hō non dormie
rit aī cognitione apostematis. si at talia apostēata senserit p̄
dormitionem tūc debet fieri minutio in pte crucifixā ut si aposte
ma apparuerit in brachio dextro fiat siccubothomia de brachio
sinistro de epate vel basilica vel de mediana Et si apparuerit aē
postea sub brachio dextro fiat qđ dīcīm est de brachio sinistro
et sic de alijs loc̄ in quib⁹ appuerit apostēa ita q̄ sp̄ fiat opposi
to modo Minutus ḥo si sic valde debil tūc potest fieri dormi
tio p̄ mediū dīcīm et in infra mediū diem debet esse in continuo
motu eq̄tando vel transēndo moderate Et si postea circuerit aē
postēa non timet q̄r tale apostema est malū expellens et reddit
homiez valde sanū Ut at cur et facili⁹ apostema maturescat et
rūpatur dī fieri medicamentuz tali modo Tere folia lambuci
et addes unapū tritū et facemplastruz dīcīm suppone apostemati
aliqū ḥo cuurgicivolut q̄ addat tiriaca sūmē suadeo q̄ nō fiat
nā ipa tyriaca venenuz expellit. mei⁹ ḥo videt si aliqūs h̄et apo
stema q̄ bibat tyriacā et sic expellat venenuz Itē alius rīmedī
accipe barbā iouis serpilluz gallice scrucis plātaginē et modis
cum de silagine et tere hec oīa insimul donec videt aqm in extre
de in misce illā aquā cum lacte mulieris et da illi bibere q̄ apost
ema habuerit et h̄ fieri dīcīuno stomacho q̄ comeli⁹ opatur ut
homine Itē cum p̄rīo apostēa appuerit recipiet auellanas. ficus
rutā et rotundat simul de in supponat Et hec ad p̄ns dicta
de pestilentia sufficiant. si q̄s autem fīm moduz p̄cīm se rexer
it h̄ morbi stagiosi picula bñ euader p̄stātē dño nostro ieu
xpo sine q̄ nihil fieri p̄t q̄ est oipotens et glosus et laudabilis et bñ
dict⁹ cum intemerata ygine Maria matres sua in seculo p̄

A O E N

Tractatus dī regimine pestilentie dñi kaminti ep̄iaru scīf ciuita
nis regni dacie artis medicine exptissimum et scissorū finem h̄z:

Incipit regimen sanitatis p circulum anni valde utilis.

Januarius	In iano claris calidisq; cibis potiarsis
Atq; decens potus post fercula sit tibi not⁹
Zedit em̄ medo tūc potatus bene credo
Balnea tutius intres. et vñā findere cures
Aquarius	Aquarius. calidus. et h umidus. bonum
Ungere crura caue cū luna videbit aquosum
Insere tunc plantas. excelsas erige turres
Et si carpis iter tunc tardius ad loca transis
Februarius	Hasciē oculta febris februariō multa
Potibus et escis. si caute viuere velis
Tunc caue frigora. de pollice funde cruorem
Suge mellis fauū. pectus qui morbe curabit
Pisces	Piscis frigidus et humidus indiferens
Piscis habens lunam noli curare podagram
Larpe viam tutus sit potio modo salubris
Martius	Martius humores gignit variosc doloreo
Sum eibum pure cocturas si placet vre.
Balnea sunt sana sea que superflua vana
Uena nec abdenda: nec potio sit tribuenda
Aries	Aries calidus est et siccus bonum
Nil capiri noceas aries cum luna refulget
De vena minuas et balnea tutius intres.
Non tangas aures nec barbam radere cures
Aprilis	Hic probat in vere vires aprilis habere:
Luncta renascunt vires tunc apperintur
In quo sculpescit corp⁹. sanguis quoq; crescit
Ergo solvatur venter et cruoꝝ et minuatur
Taurus	Taurus frigidus et siccus malum
Arbor plantetur cū luna taurus habetur
Non minuas tñ edifices: nec semina sparges
Et medicus caueat cum ferro tagere collum

	Maius	Malo secure laxari sit tibi cure Scindatur vena sed balnea dant althea Cum calidis rebus sint fercula seu speciebus Potibus astricta sit salvia cum benedicta.
	Gemini	Bemini calidum et humidum malum Brachia non minuas cū lustrat lūa gemellos Ungibus et manibus cū ferro cura negetur Huncq; portabis a pmissione peitum
	Junius	In iunio gentes perturbat medo bibentes Atq; nouellarū fuge potus ceruiliarū He noceat colera valet hec resectio vera Lactuce frondes ede. ieluno bibeq; fontes
	Cancer	Lancer frigidus et humidus indifferenter Pectus pulmo iecur i cancero non minuatur Somnia falsa vides vtilis sit emptio rerum Potio sumatur securus perge viator
	Julius	Qui vult solamen Julius pbat h medicamen Vena non scindat nec vere rēpotio ledat Sōnum cōpescat et balnea cuncta pauescat Prodest vnda recens. allii cū salvia munda
	Leo	Leo calidum et siccum malum: Eor grauat et stomachū cū cernit lūa leonem: Non facias vestes nec ad aquinā vades Et nil ore vomas. nec tūc capias medicinam
	Augustus	Quisq; sub augusto vnuat medicamine iusto Raro dormitet estū coitum quoq; vitet Nemo laxari debet vel flebōthomari Balnea nō curet nec multa comestio duret.
	Uirgo	Uirgo frigidum et siccum indifferens Lunam virgo tenens uxorem ducere noli Viscera cū costis caueas tractare cruentem Semen detur agro dubites intrare carinā

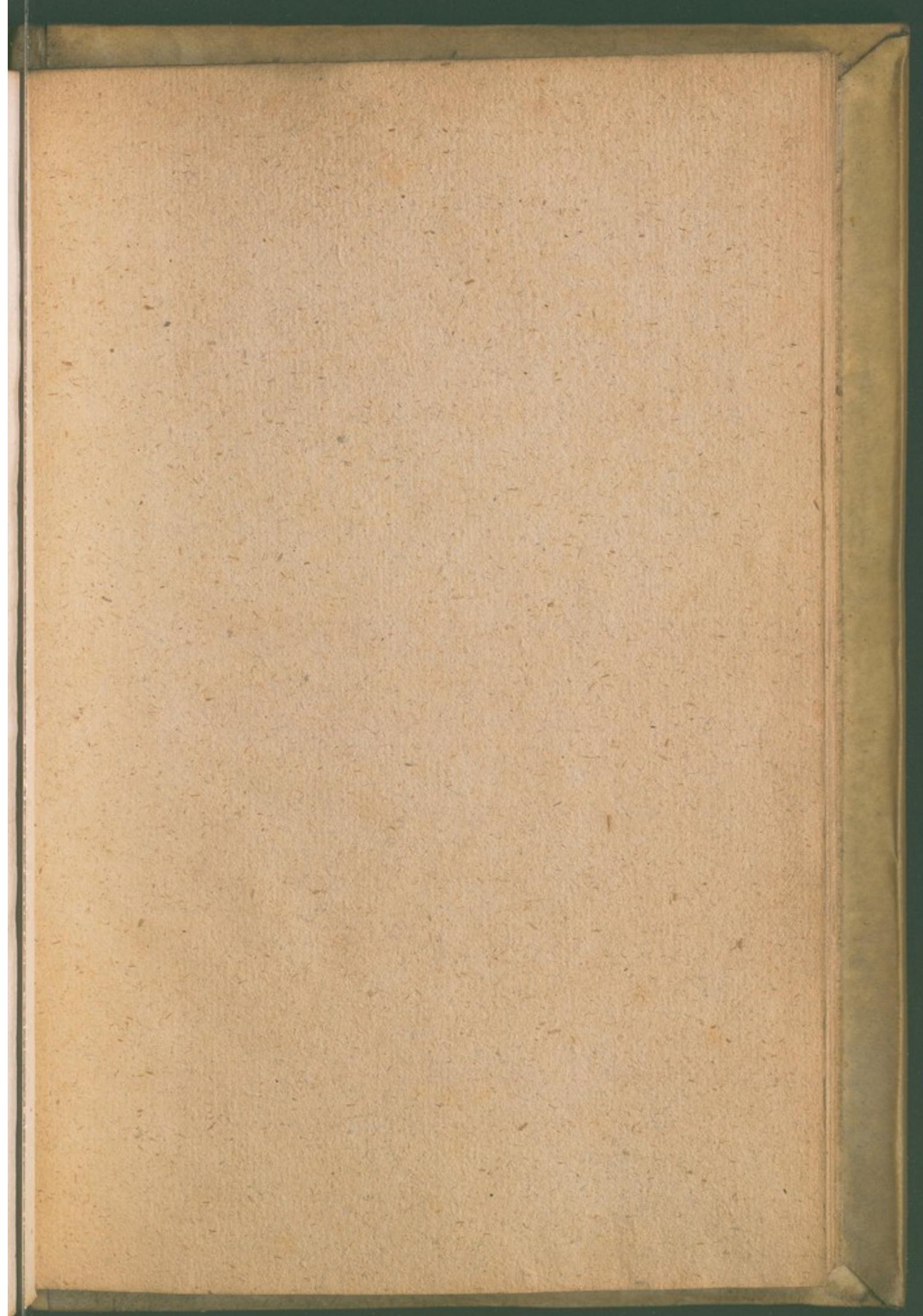
set item duxit eis. Satis qd

Primitus e me inueni iukum du.
Ganthis. Rota dī qd facit.

- September.** *Fructus maturi septēbris sunt ualituri
Et pira cū vino, panis cū lacte caprino.
Aqua de vrtica tibi potio fertur amica.
Tūc venā pandas, species cū semīe mandas;
Libra calidum et humidum bonum:
Libram luna tenens nemo genitalia tangat
Aut renes nates, nec iter carpere debet
Extremam partem libre cum luna tenebit.*
- October:** *October vina prebet cum carne ferina:
Nec non aucina caro valet et volucrina
Quamvis sunt sana tamen est repletio vana,
Quantum vis comedere sed non p̄cordia lede.
Scorpio frigidum et humidum indifferens
Scorpius augmentat morbos ī pte pudēda
Vulnera non cures caueas ascēdere naues.
Eci carpis iter tineas d̄ morte ruinam:
Scire tibi datur h̄ q̄ reuma nouēbre curat
Queq; nocua vita tua sunt preciosa q̄ dicta:
Balnea cum venere tūc constat nulla valere:
Potiosit sana sit atq; minutio bona:*
- November:** *Sagittarius calidum et siccum bonum.
Luna nocet femori p̄ ptes mota sagitte
Ungues vel crines poteris prescindere tute
De vena minuēs et balnea citius intres*
- December** *Sane sunt membris calide res mēse decēbris
Frigus vitetur capitalis vena ledetur:
Lotio sit rara, bachi potatio cara
Sit tepid⁹ potus frigori contrarie totus⁹*
- Capricornus** *Capricornus frigidum et siccum malum
Capra nocet genib⁹ ipsā cū luna tenebris:
Intrat aquam nauta citius curabitur eger
Fundamēta ruunt modicū tūc durat id ipsuz*

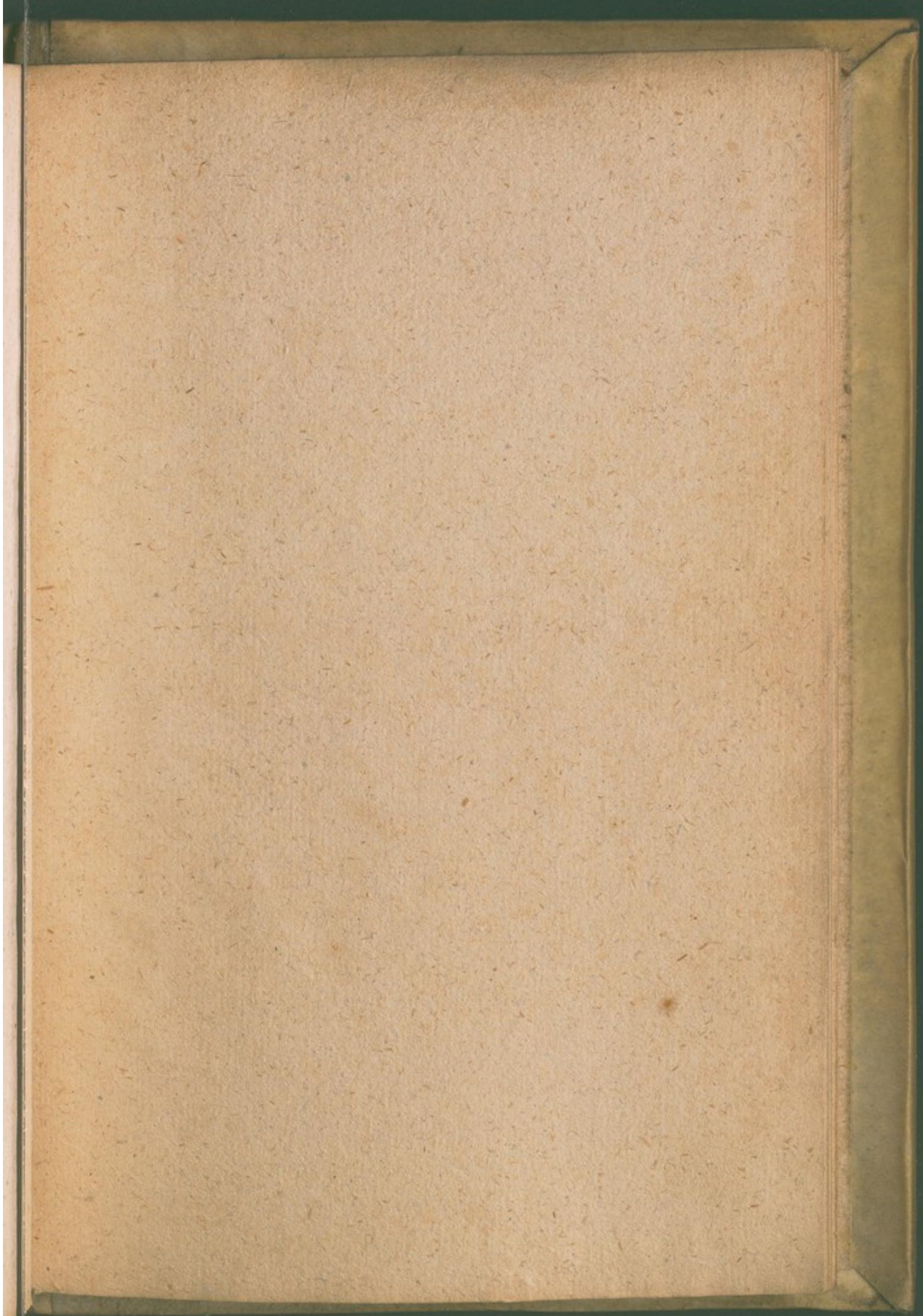
15
let iten dicit eis. Satis qd

Primi et secundi iuramenti u.
franchis. Notarii & facit.

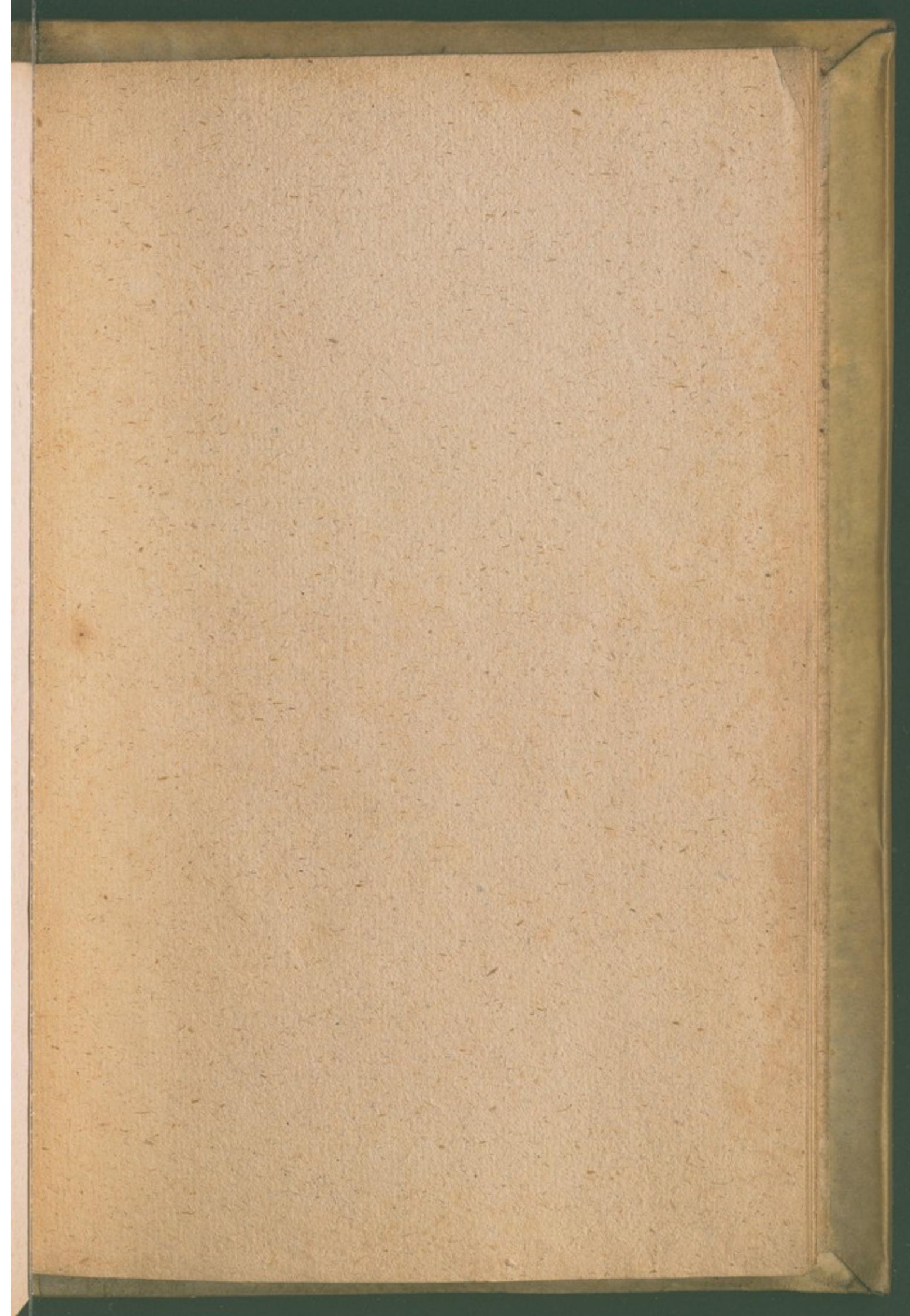
100
set item duit eis. Etatis qđ

Romanus & omnes inuenient iugum suum
Sanctus Rotadus quod sacer-

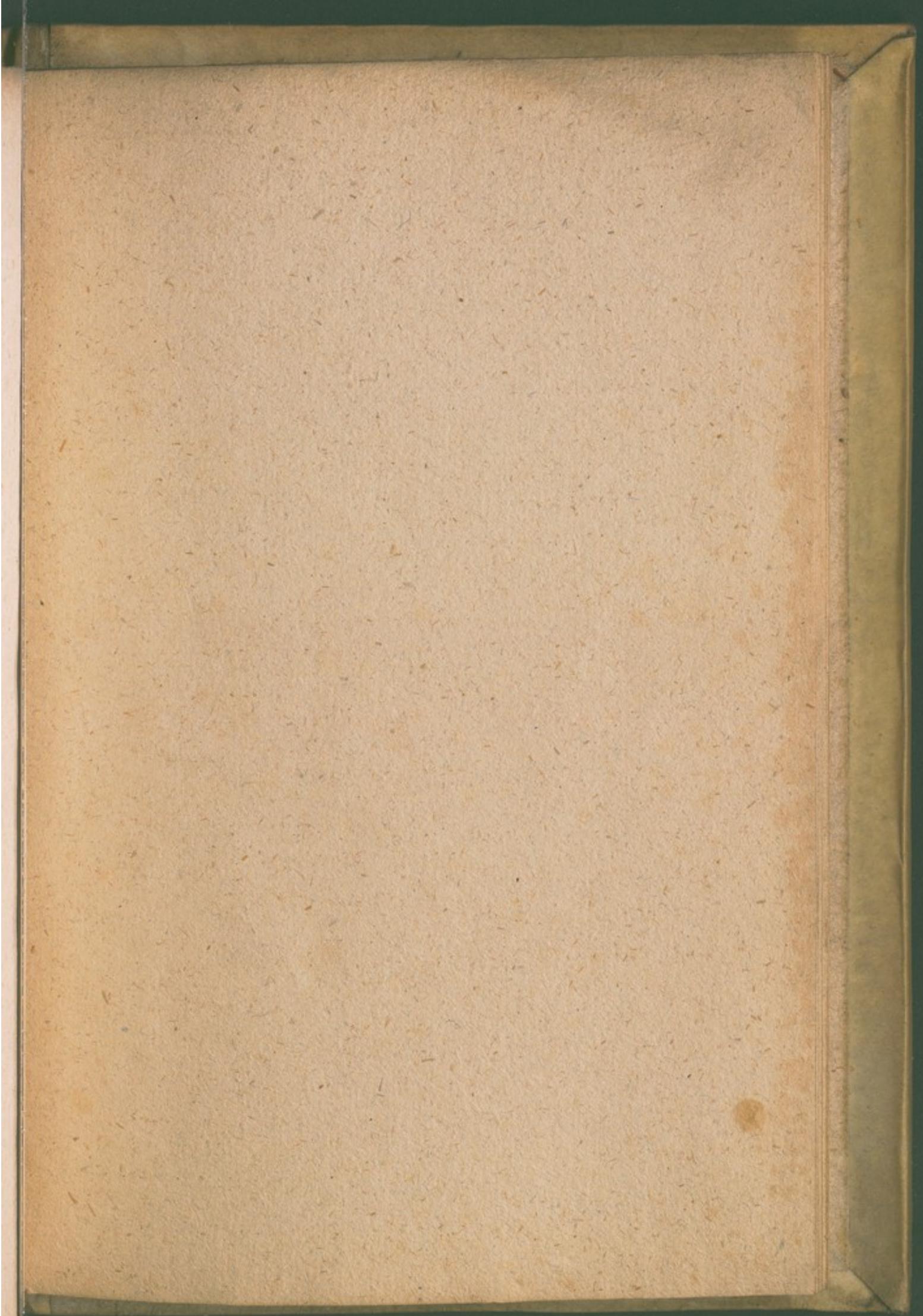
99
99 100
set iten dicit eis. Satis qđ

Franchia. Notad' i or facit.

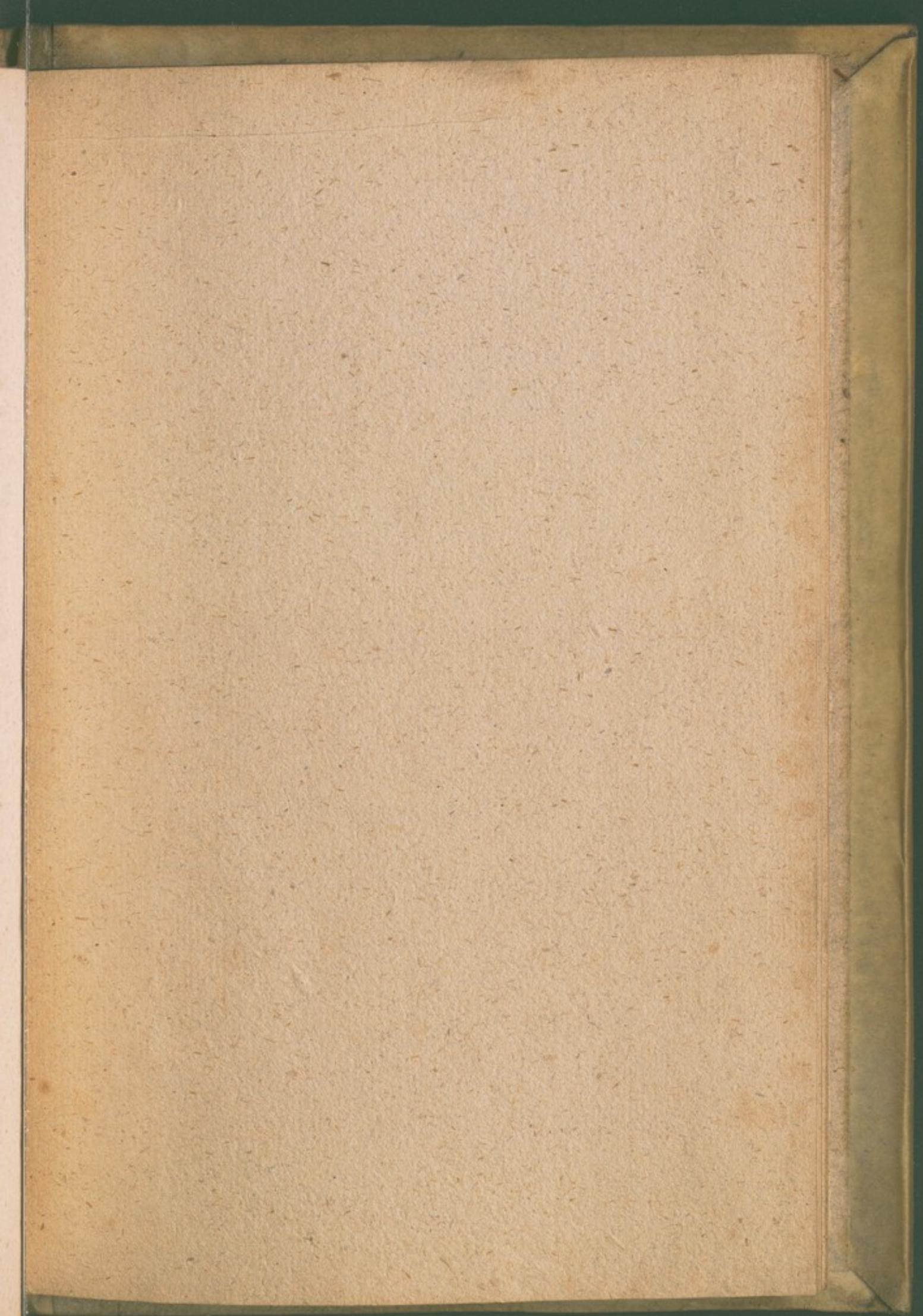
9 9 9 9
set iten dicit eis. Ecce quod

francis Rotadri orat

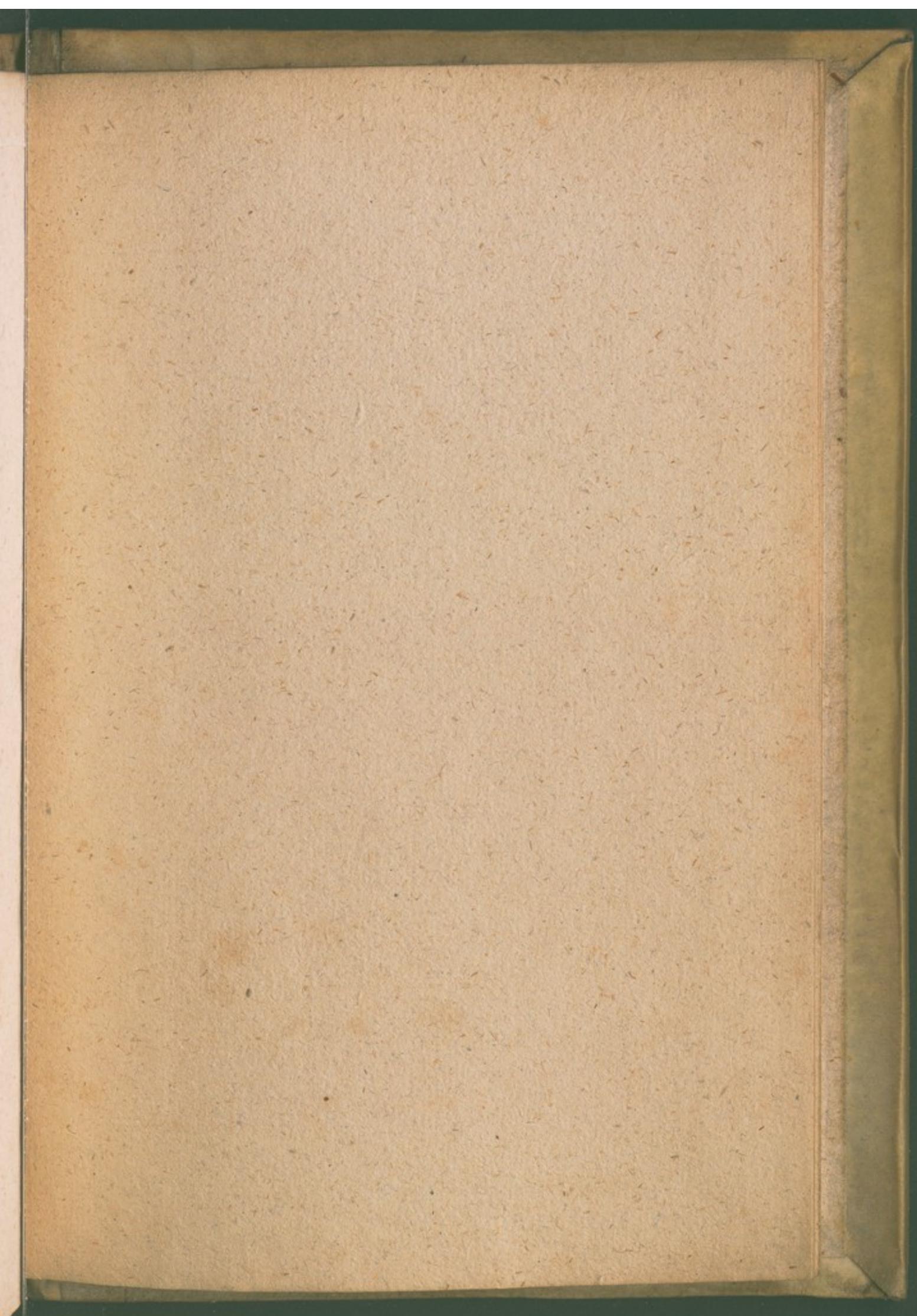
16
sicut iterum dicitur eis. Ecclias qd

Franchis. Rotad'i q' sacer-

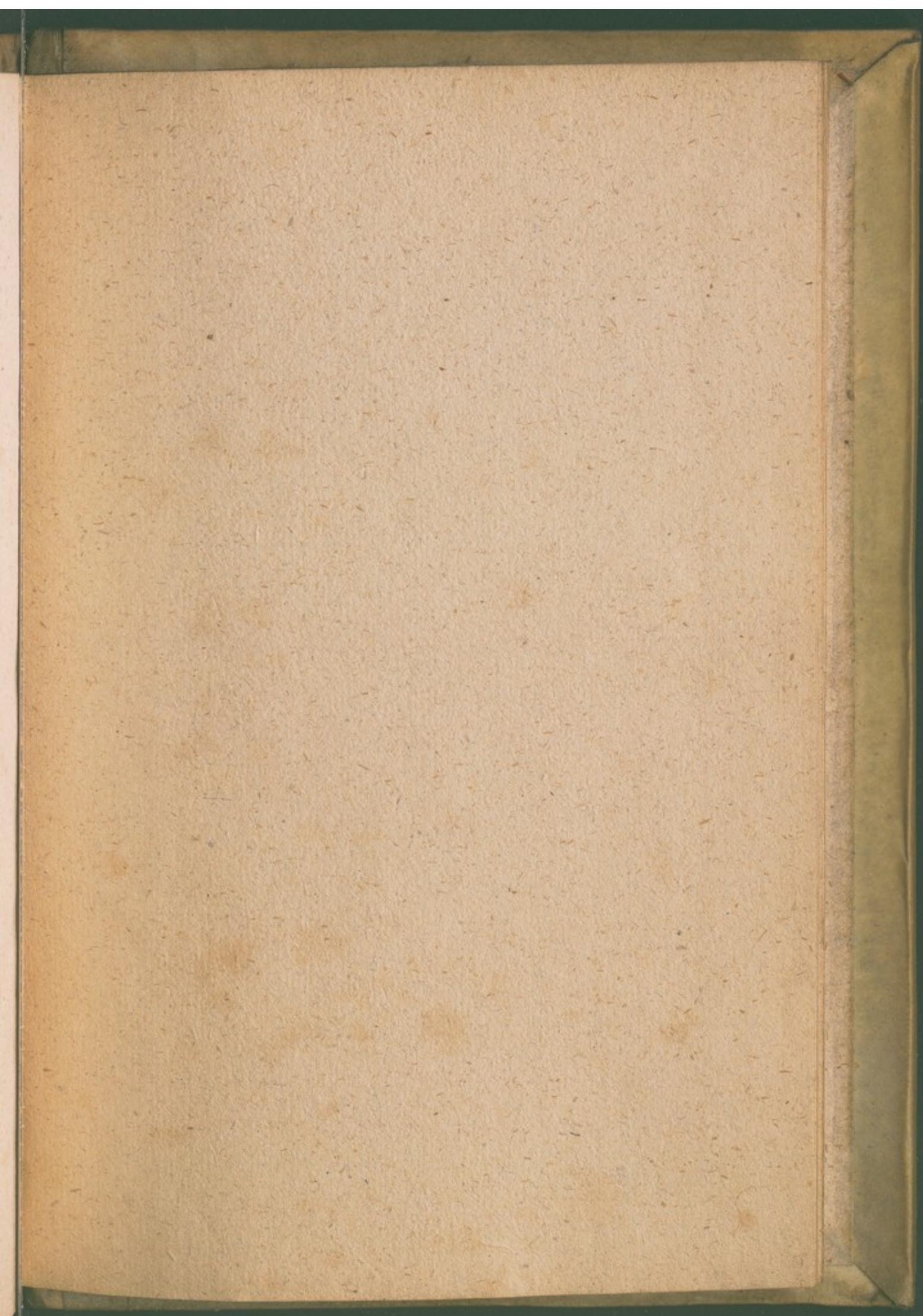
let iten dicit eis. **S**ecunda quod

Recensit et certe iurare Iudeum du
c*francis Rotmori opacum*

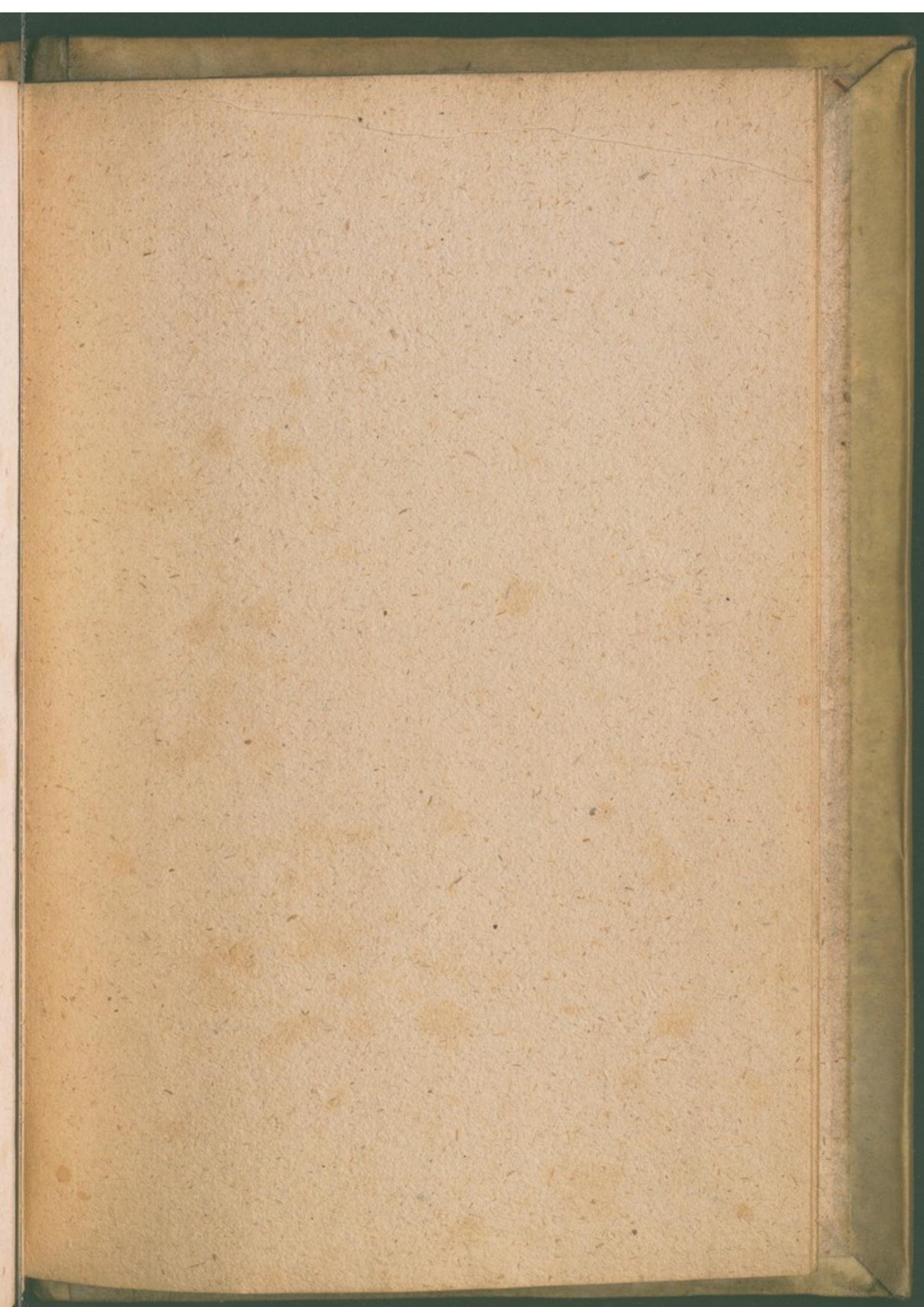
set iten dicit eis. Scitis ad

francis Rotadri orat

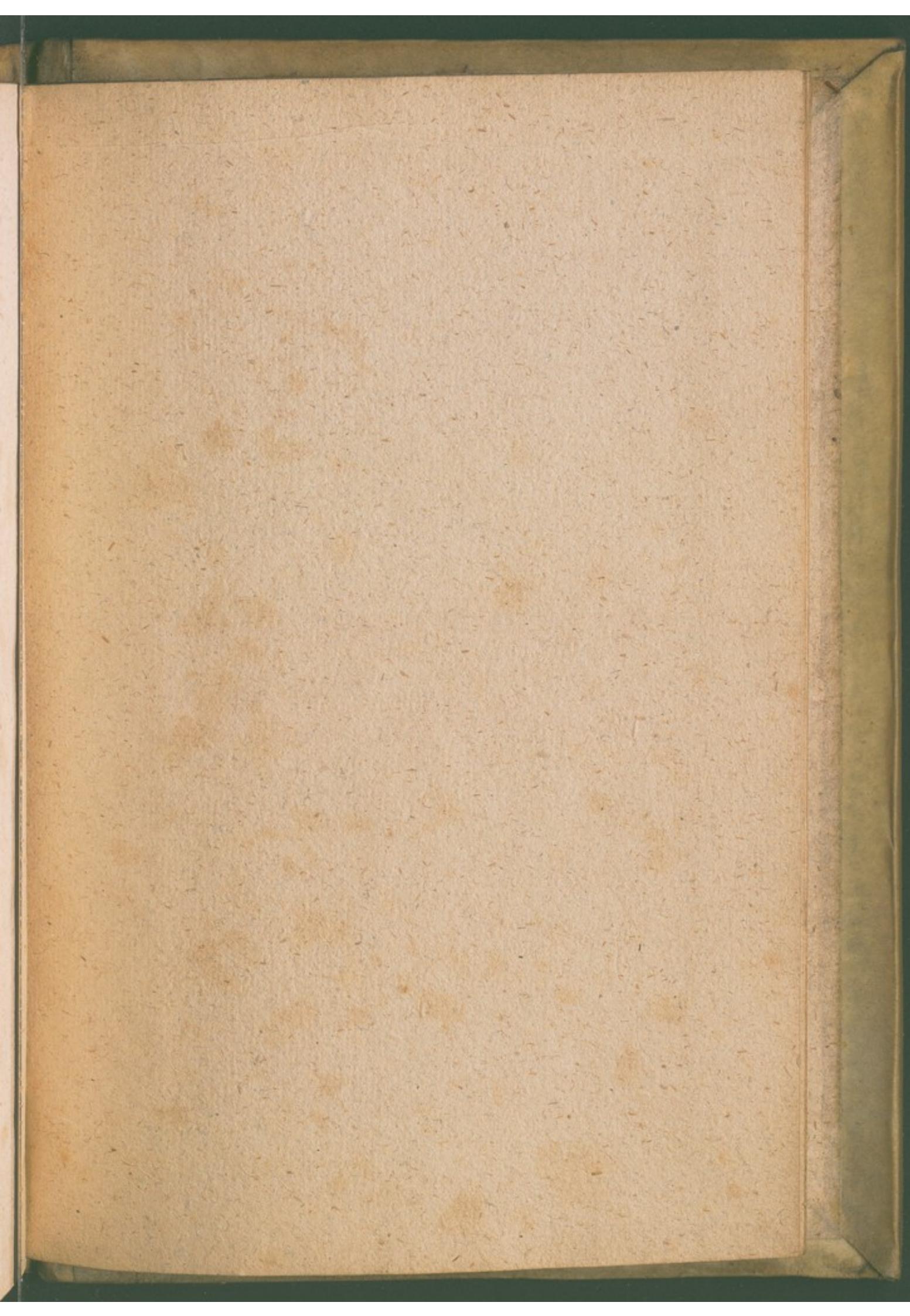
set iten dicit eis. **E**cclia qđ

François Rotađi qđ facit

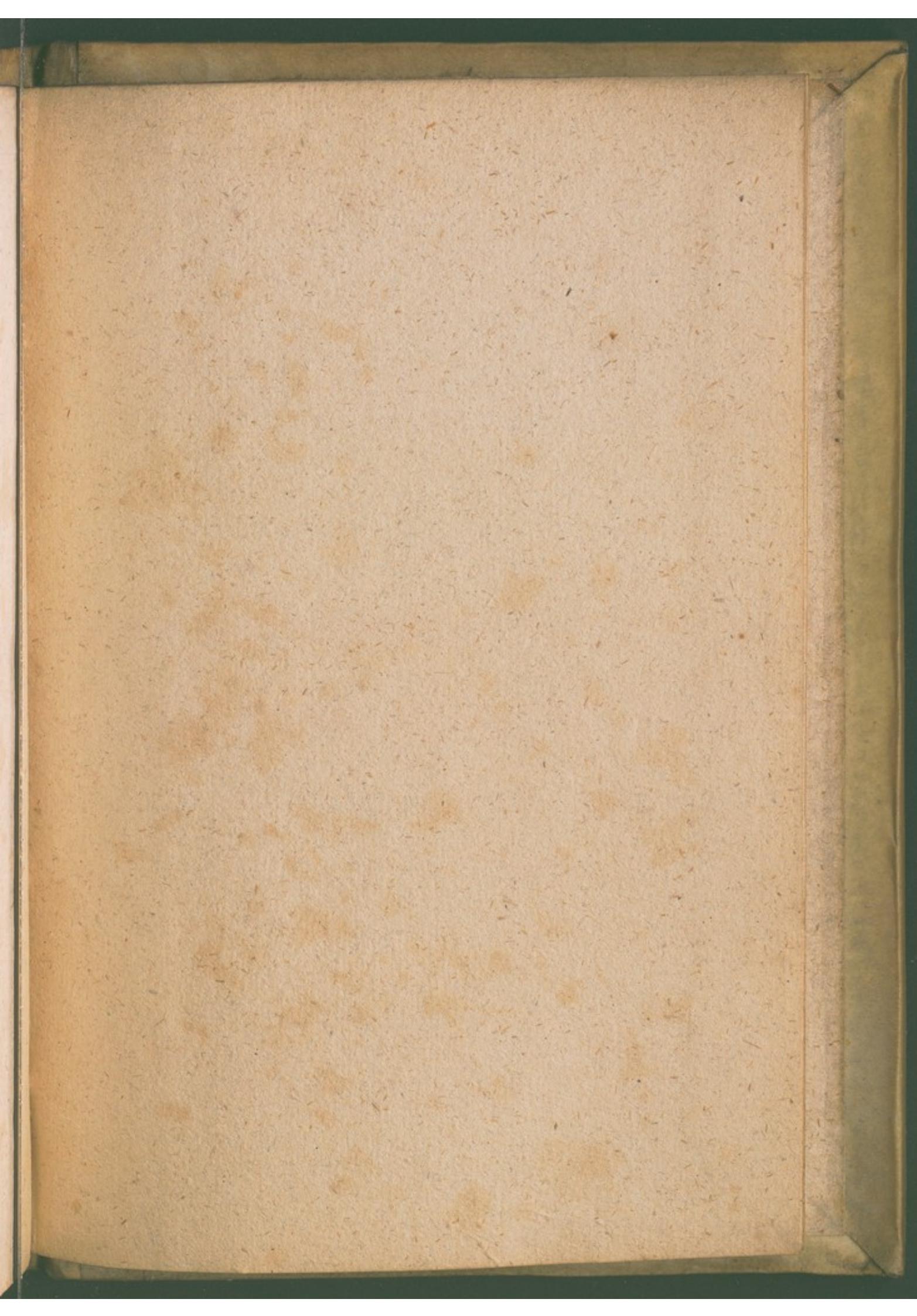
licit item dicit eis. **S**anctis qđ

Remane v. cme iherure lukevne duc.
Sanctis. **H**oc ad. **I**or facit.

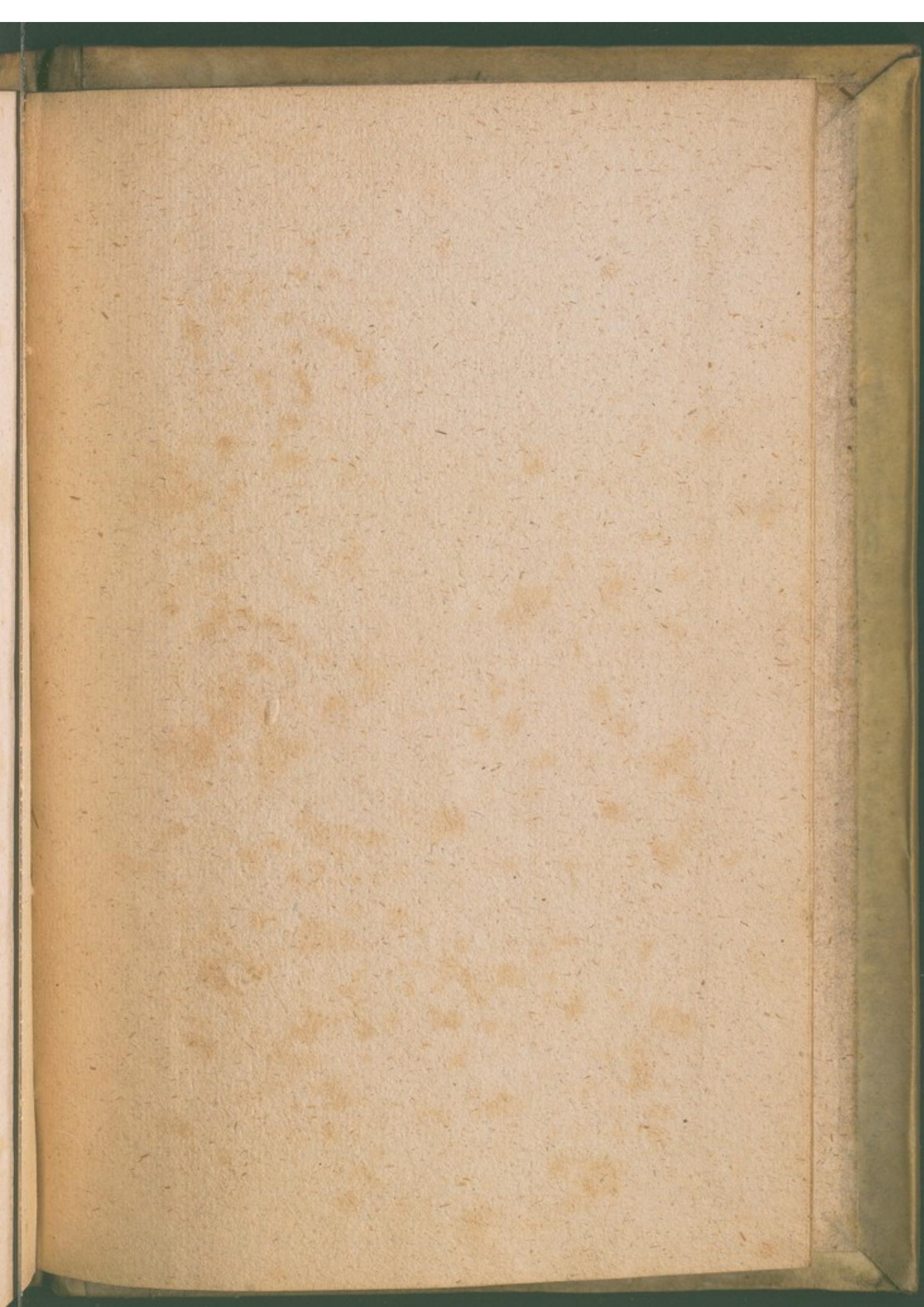
set iter dunt eis. Satis qđ

Sanctie Rotadī op lacr.

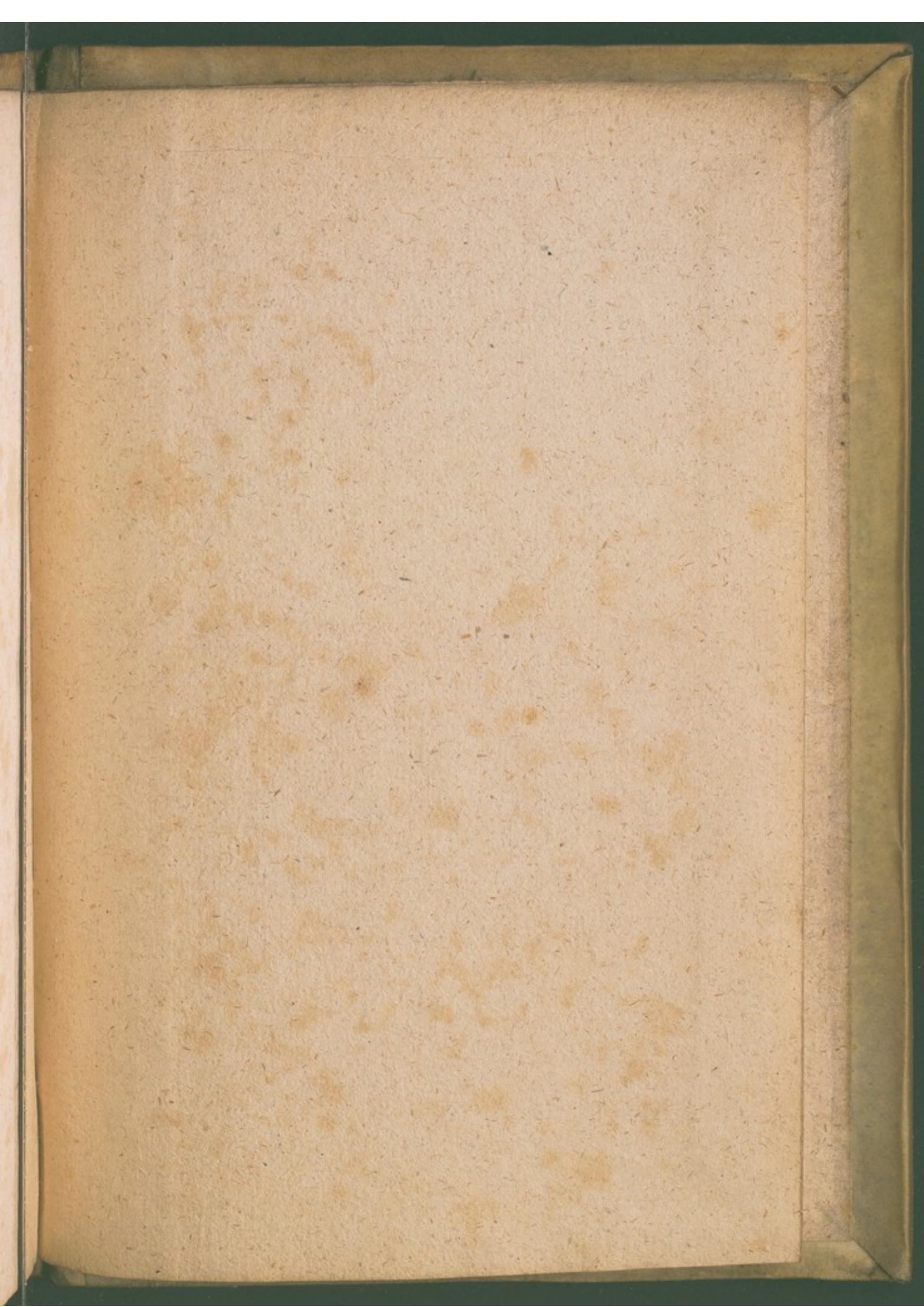
set iten dicit eis. Satis qd

franchis. Rotad'i or facit.

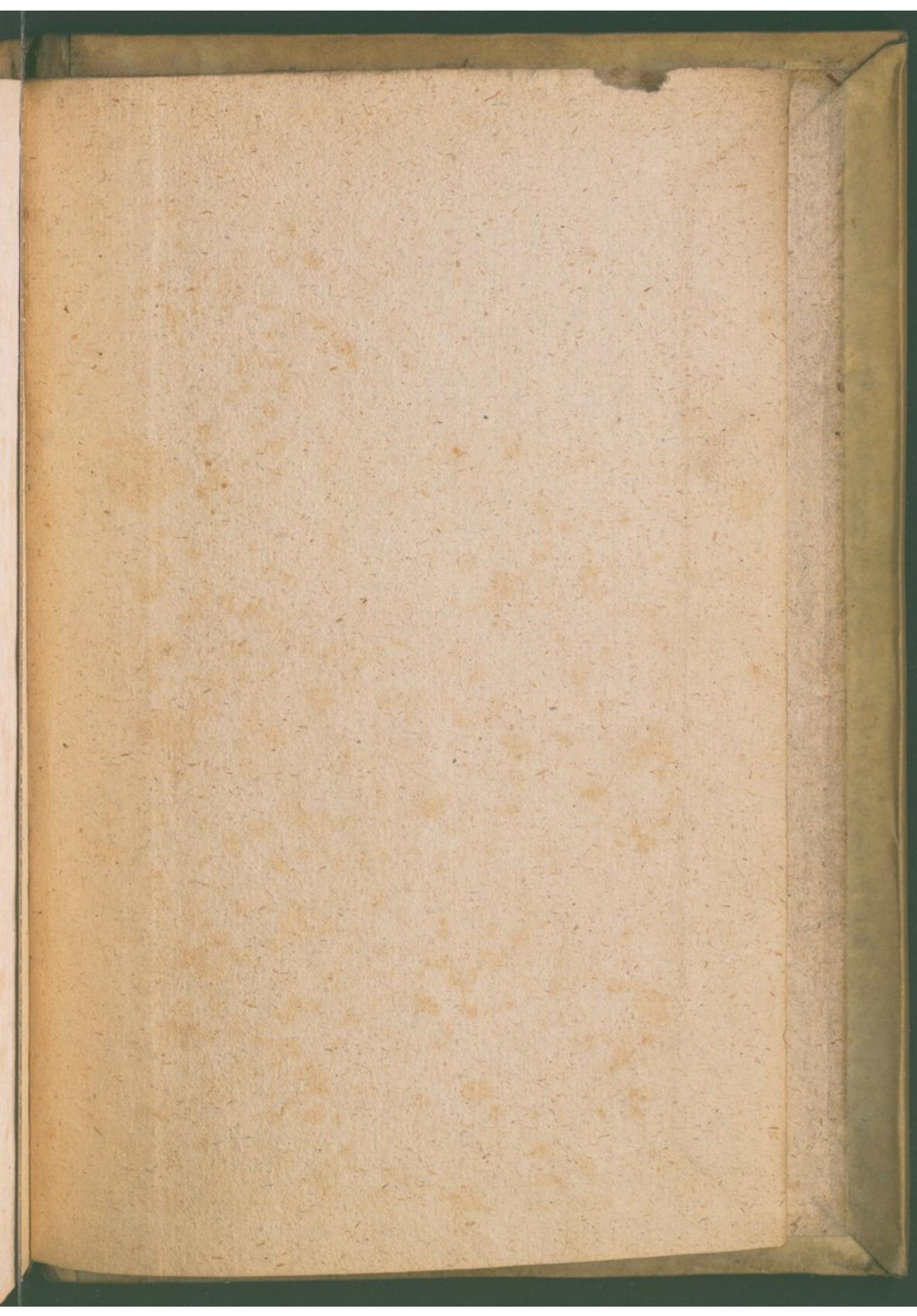
set iter duxit eis. Ecce qđ

Franchis Rotādī q̄ sacer-

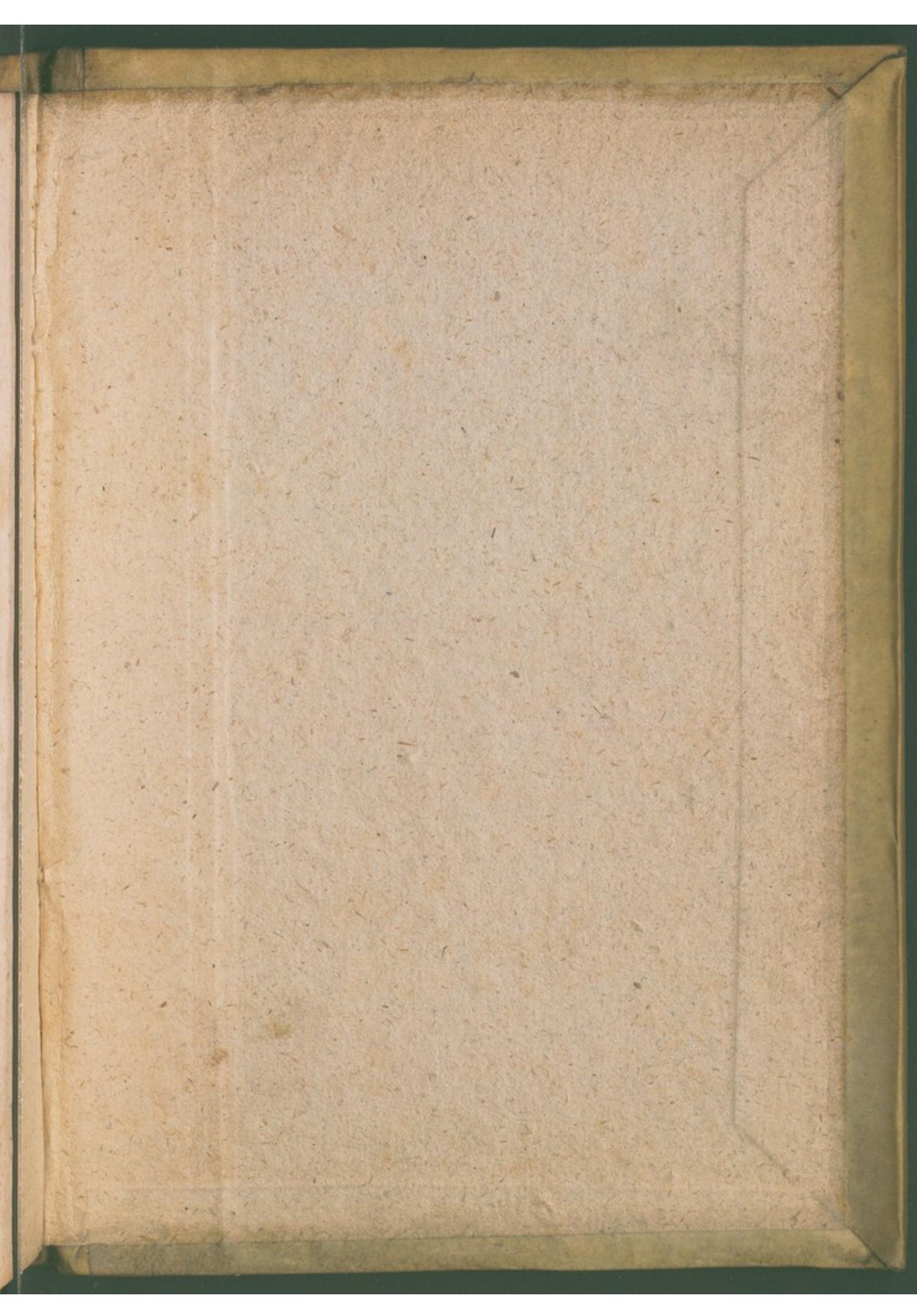
set iter dicit eis. Ecclia qd

Primum et una ieiunia ieiunia dicit
Franchis Rotadri qd facit.

lēt iten dixit eis. Scatis qđ

Franchia. Notadī qđ satt-

me offendit. sed tēb̄ do
num dñi tui. q̄ ego sū do
mū. Non facies qđ iiqui
est; nec iuste iudicabis.
Non cosidēs psonā paup̄ie;
nec honores vultū potens.
Juste iudica primo tuo. Nō
cris crimiato; nec lūsuro
in populis. Nō fab̄s cōtra
lagiūne p̄sum tui; ego dñe.
Nō odere frēm tui iecida
mo; sed publice argue ei.
ne habeas sup illo petīn. Nō
qucas ultōne; nec ienōne;

ai. n̄ n̄am tollis. S̄i tu es
xp̄us; q̄c nō palā. S̄indit
eis ubi. Quoq; nobis; et
nō creditis. Opa qđ ego fa
cio innoce p̄cis mei. hic tes
tōmū phibet de me. S̄i nos
nō creditis; q̄c nō estis qđ ego
ubi mes. Ques nec id est
mea audiūt; q̄d ego cognos
co cas et iecāitur me. Et qđ
mitā c̄ia do eis; q̄d nō p̄but
me c̄iū. Et nō rapit cas qđ
q̄d m̄ am̄ mea. Dater me;
qđ dedit m̄di mai ē oībus;

